

Warszawa, dnia 27 czerwca 2017 r.

Poz. 140

Departament Kadr

DECYZJA Nr 135/MON
MINISTRA OBRONY NARODOWEJ
z dnia 26 czerwca 2017 r.

w sprawie wprowadzenia do użytku służbowego „Wytycznych w sprawie kształtowania dyscypliny wojskowej w resorcie obrony narodowej w latach 2017-2018”

Na podstawie art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 1995 r. o urzędzie Ministra Obrony Narodowej (Dz. U. z 2013 r. poz. 189 i 852, z 2014 r. poz. 932 oraz z 2016 r. poz. 2138) oraz § 1 pkt 7 lit. e oraz § 2 pkt 14 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 lipca 1996 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Obrony Narodowej (Dz. U. poz. 426 oraz z 2014 r. poz. 933) ustala się, co następuje:

§ 1. Wprowadza się do użytku służbowego w komórkach i jednostkach organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowanych „Wytyczne w sprawie kształtowania dyscypliny wojskowej w resorcie obrony narodowej w latach 2017-2018”, stanowiące załącznik do decyzji.

§ 2. Decyzja wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Obrony Narodowej: *A. Macierewicz*

WYTYCZNE
W SPRAWIE KSZTAŁTOWANIA DYSCYPLINY WOJSKOWEJ
W RESORCIE OBRONY NARODOWEJ W LATACH 2017-2018

1. W zakresie planowania i rozliczania działalności służbowej w obszarze kształtowania dyscypliny wojskowej:

- 1) problematykę dyscypliny wojskowej uwzględniać podczas planowania i rozliczania działalności, zgodnie z zakresem i trybem prowadzenia analiz i ocen dyscypliny wojskowej, określonymi w decyzji Nr 367/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 29 września 2010 r. w sprawie analiz i ocen dyscypliny wojskowej (Dz. Urz. Min. Obr. Nar. poz. 253), decyzją Nr 218/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 6 czerwca 2014 r. w sprawie planowania i rozliczania działalności w resorcie obrony narodowej (Dz. Urz. Min. Obr. Nar. poz. 179) oraz z Jednolitymi procedurami działalności bieżącej w Siłach Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, stanowiącymi załącznik do decyzji Nr 124/Org./DG RSZ Ministra Obrony Narodowej z dnia 24 marca 2015 r. w sprawie wprowadzenia do użytku „Jednolitych procedur działalności bieżącej w Siłach Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej” (niepublikowana), w tym w szczególności:
 - a) w zamiarach do planowania działalności, planach działalności jednostek organizacyjnych, rozkazach dowódców do działalności, rozkazach dowódców w sprawie organizacji i funkcjonowania, kwartalnych (miesięcznych) planach zasadniczych przedsięwzięć, sprawozdaniach z wykonania planów działalności (półrocznych, rocznych), decyzjach do szkolenia na rok planistyczny, planach szkolenia uzupełniającego kadry (w ramach przedmiotu „Profilaktyka i dyscyplina wojskowa” i „Szkolenie Prawne”), planach szkolenia pracowników (w przypadku zajmowania przez nich stanowisk przełożonego dyscyplinarnego żołnierzy), a także planach szkolenia programowego pododdziałów (w ramach przedmiotu „Profilaktyka i dyscyplina wojskowa”),
 - b) w miernikach określających stopień realizacji celu zawierającego zapewnienie przestrzegania dyscypliny wojskowej, zwłaszcza:

- liczbę wyróżnionych żołnierzy i byłych żołnierzy w przeliczeniu na 1 000 stanu ewidencyjnego żołnierzy ocenianej struktury organizacyjnej,
 - liczbę żołnierzy i byłych żołnierzy, którzy w trakcie pełnienia służby dopuścili się popełnienia czynu o znamionach przestępstwa, na etapie ukończenia postępowania przygotowawczego o przestępstwo, w przeliczeniu na 1 000 stanu ewidencyjnego żołnierzy ocenianej struktury organizacyjnej,
 - liczbę żołnierzy i byłych żołnierzy, którzy w trakcie pełnienia służby wojskowej dopuścili się popełnienia czynu o znamionach wykroczenia, na etapie ukończenia postępowania o wykroczenie oraz ukaranych za ten czyn mandatem karnym przez Żandarmerię Wojskową, w przeliczeniu na 1 000 stanu ewidencyjnego żołnierzy ocenianej struktury organizacyjnej,
 - liczbę żołnierzy i byłych żołnierzy, którzy w trakcie pełnienia służby wojskowej byli sprawcami przewinień dyscyplinarnych albo innych czynów, za popełnienie których zostali ukarani dyscyplinarnie, w przeliczeniu na 1 000 stanu ewidencyjnego żołnierzy ocenianej struktury organizacyjnej,
 - liczbę żołnierzy i byłych żołnierzy, którzy w trakcie pełnienia służby wojskowej zostali objęci karnymi i dyscyplinarnymi środkami zapobiegawczymi, w przeliczeniu na 1 000 stanu ewidencyjnego żołnierzy ocenianej struktury organizacyjnej,
- c) w procesie zarządzania ryzykiem,
- d) w sprawozdaniach z wykonania planów działalności na poszczególnych poziomach kierowania i dowodzenia,
- e) w ramach miesięcznych ocen dyscypliny wojskowej, w formie określonej przez dowódcę danego szczebla dowodzenia, w celu koordynacji i rozliczenia zadań oraz wyciągnięcia wniosków i postawienia zadań do realizacji w następnym miesiącu,
- f) podczas odpraw rozliczeniowo-zadaniowych w ramach rozliczania kompleksowego (rocznych i półrocznych) odpraw Dowódcy Generalnego Rodzajów Sił Zbrojnych, Dowódcy Operacyjnego Rodzajów Sił Zbrojnych, Dowódcy Wojsk Obrony Terytorialnej, Komendanta Głównego Żandarmerii Wojskowej oraz Dowódcy Garnizonu Warszawa, szefów jednostek organizacyjnych poziomu operacyjnego, rocznych odpraw dowódców związku taktycznego (równorzędnego), rocznych i półrocznych odpraw dowódców oddziałów (równorzędnych) oraz

miesięcznych odpraw rozliczeniowych dowódców batalionów (równorzędnych), w tym samodzielnych batalionów (równorzędnych),

h) podczas rozliczania dziedzinowego:

- w zakresie kształtowania dyscypliny wojskowej, w formie obowiązujących analiz dyscypliny na poszczególnych szczeblach kierowania i dowodzenia, zgodnie z decyzją Nr 367/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 29 września 2010 r. w sprawie analiz i ocen dyscypliny wojskowej (Dz. Urz. Min. Obr. Nar. poz. 253), zwaną dalej „decyzją”,
- w zakresie działalności kadrowej, w formie oceny sytuacji kadrowej, w kontekście odpowiedzialności prawnej wynikającej z analizy przyczyn występujących nieprawidłowości oraz wniosków z działalności kadrowej;

2) ściśle przestrzegać zasad i trybu meldowania o wypadku, naruszeniu dyscypliny wojskowej oraz sprawozdawczości zgodnie z decyzją:

- a) składać, ze szczebla jednostki wojskowej (równorzędnej), meldunek do bezpośredniego przełożonego, za pośrednictwem służby dyżurnej lub dyżurnej służby operacyjnej, w trybie określonym dla meldunków tych służb, aż do Ośrodka Monitorowania i Analiz Ministra Obrony Narodowej oraz bezpośrednio do wiadomości Dyrektora Departamentu Kadr, niezwłocznie po uzyskaniu wiadomości o wypadku lub naruszeniu dyscypliny wojskowej, o którym mowa w rozporządzeniu Ministra Obrony Narodowej z dnia 25 marca 2010 r. w sprawie dokumentacji i ewidencji dyscyplinarnej (Dz. U. poz. 375, z 2013 r. poz. 1677 oraz z 2016 r. poz. 1755). Informacje zawarte w meldunku Dyrektor Ośrodka Monitorowania i Analiz Ministra Obrony Narodowej przekazuje każdorazowo, za pośrednictwem Szefa Zarządu Organizacji i Uzupelnień – P1, Szefowi Sztabu Generalnego Wojska Polskiego, a także Dyrektorowi Departamentu Kadr,
- b) składać meldunek w ciągu 14 dni od dnia powzięcia wiadomości o ukończeniu postępowania w sprawie wypadku (zdarzenia) będącego czynem o znamionach przestępstwa, albo przewinienia, o którym mowa w rozporządzeniu Ministra Obrony Narodowej z dnia 25 marca 2010 r. w sprawie dokumentacji i ewidencji dyscyplinarnej, równolegle bezpośredniemu i wyższemu przełożonemu oraz Dyrektorowi Departamentu Kadr;

- 3) przekazywać niezwłocznie, posiadaną przez dyżurną służbę operacyjną Żandarmerii Wojskowej, informację o zaistnieniu wypadku lub uzasadnionym przypuszczeniu naruszenia dyscypliny wojskowej:
 - a) Dyrektorowi Ośrodka Monitorowania i Analiz Ministra Obrony Narodowej,
 - b) Dyrektorowi Departamentu Kadr.

2. W zakresie skutecznego wykorzystania form oraz metod kształtowania postaw i zachowań żołnierzy – przełożeni, na szczeblach kierowania i dowodzenia, odpowiednio do posiadanej właściwości, obowiązani są:

- 1) oddziaływać na żołnierzy, kierując się unormowaniami zawartymi w „Regulaminie Ogólnym Sił Zbrojnych RP”, „Kodeksie Honorowym Żołnierza Zawodowego Wojska Polskiego” oraz w „Kodeksie etycznego postępowania pracowników i żołnierzy”;
- 2) określić na poszczególnych szczeblach dowodzenia zakres i sposób monitorowania stanu dyscypliny wojskowej w oparciu o zapisy ujęte w załączniku Nr 1 do decyzji Nr 367/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 29 września 2010 r. w sprawie analiz i ocen dyscypliny wojskowej;
- 3) kontynuować działania edukacyjne w celu kształtowania świadomości w zakresie ponoszenia odpowiedzialności prawnej za naruszenia dyscypliny wojskowej, wykorzystując w szczególności zajęcia w ramach przedmiotu „Profilaktyka i dyscyplina wojskowa”;
- 4) korzystać z doświadczenia duszpasterstwa wojskowego w kształtowaniu etycznych i zdyscyplinowanych postaw żołnierskich przez udział kapelanów wojskowych w zajęciach organizowanych w ramach szkolenia programowego i uzupełniającego;
- 5) w procesie tworzenia i funkcjonowania struktur Wojsk Obrony Terytorialnej szczególny nacisk ukierunkować na doskonalenie świadomości ponoszenia odpowiedzialności karnej i dyscyplinarnej żołnierzy za naruszenia prawa i dyscypliny wojskowej;
- 6) uwzględniać przy podejmowaniu decyzji kadrowych negatywne przesłanki zdyscyplinowania żołnierzy, w tym zwłaszcza:
 - a) w przypadku objęcia żołnierza postępowaniem w sprawie o naruszenie prawa, po wydaniu prawomocnego orzeczenia w postępowaniu karnym, dyscyplinarnym lub przed samorządem zawodowym, lub w ślad za postanowieniem o zastosowaniu karnych lub dyscyplinarnych środków zapobiegawczych, podejmować decyzje kadrowe z tym związane,
 - b) w procesie mianowania na kolejny stopień wojskowy uwzględniać przestrzeganie przez żołnierza zawodowego dyscypliny wojskowej;

- 7) korzystać z posiadanych możliwości pozytywnego motywowania żołnierzy do służby, zwracając przy tym uwagę na konieczność spełniania kryteriów określonych dla wyróżnień i nagród, ich adekwatność do zasług i dokonań żołnierzy, gradację i rangę, a także okoliczności i ceremoniał wręczania wyróżnień;
- 8) udzielać, z wykorzystaniem wojskowej służby prawnej, wsparcia w reagowaniu dyscyplinarnym, zwłaszcza rzecznikom dyscyplinarnym oraz dowódcom pododdziałów i szefom komórek wewnętrznych.

3. W zakresie tworzenia warunków do przestrzegania dyscypliny wojskowej i reagowania na jej naruszenia:

- 1) ukierunkować działalność wychowawczą na kształtowaniu odpowiednich postaw u żołnierzy nawiązującą do chrześcijańskich wartości Wojska Polskiego, etosu żołnierskiego, zasad żołnierzy niezłomnych, zgodnie z tradycjami oręża polskiego „Bóg, Honor, Ojczyzna”;
- 2) kształtować świadomość odpowiedzialności karnej i dyscyplinarnej żołnierzy, zwłaszcza za łamanie prawa i dyscypliny wojskowej pod wpływem alkoholu lub środków odurzających;
- 3) egzekwować przestrzeganie warunków bezpieczeństwa podczas wykonywania zadań służbowych oraz prowadzić profilaktykę bezpieczeństwa na terenie i w obiektach wojskowych, jak i poza nimi;
- 4) przeciwdziałać wypadkom w służbie i poza służbą przez właściwą organizację pracy, udzielanie wyczerpujących instruktaży, przestrzeganie zasad BHP, apelowanie o rozwagę i zdrowy rozsądek w działalności służbowej i pozasłużbowej (w czasie wolnym);
- 5) analizować źródła i skalę patologii społecznych w jednostkach wojskowych oraz podejmować działania na rzecz wyeliminowania ich z szeregów wojska lub ograniczenia ich negatywnych skutków;
- 6) przygotowywać przełożonych dyscyplinarnych i rzeczników dyscyplinarnych do stosowania wojskowych przepisów dyscyplinarnych, w tym w warunkach szczególnych, zwłaszcza podczas pełnienia służby poza granicami państwa;
- 7) bezwzględnie przestrzegać zasady trzeźwości w służbie, zapobiegać i przeciwdziałać zażywaniu substancji psychoaktywnych, w tym narkotyków, i dopalaczy na terenie i w obiektach jednostek wojskowych;
- 8) pogłębiać znajomość wojskowych przepisów dyscyplinarnych, z uwzględnieniem wprowadzanych zmian w tych przepisach oraz doskonalić umiejętności ich stosowania;

- 9) przy współpracy z przedstawicielami Żandarmerii Wojskowej i funkcjonariuszy Policji prowadzić działania profilaktyczne mające na celu przestrzeganie prawa i dyscypliny wojskowej oraz poprawę bezpieczeństwa w ruchu drogowym pojazdami służbowymi i prywatnymi;
- 10) na wszystkich szczeblach dowodzenia realizować przedsięwzięcia mające na celu umacnianie dyscypliny wojskowej dostosowane do specyfiki danej jednostki wojskowej;
- 11) konsekwentnie rozliczać każdy przypadek naruszenia dyscypliny wojskowej przez żołnierzy;
- 12) reagować na wszystkie naruszenia prawa, a w tym:
 - a) dokonywać prawidłowej kwalifikacji prawnej zaistniałego czynu, a w razie potrzeby konsultować się z wojskową służbą prawną lub wojskowymi organami ścigania,
 - b) każdorazowo badać właściwość do reagowania dyscyplinarnego, a w przypadku jej braku przekazywać sprawę uprawnionemu przełożonemu dyscyplinarnemu lub organowi ochrony porządku prawnego,
 - c) polecać właściwym przełożonym dyscyplinarnym wszczęcie postępowania dyscyplinarnego w przypadkach podjęcia fakultatywnej decyzji o odstąpieniu od składania wniosku, przez dowódcę jednostki wojskowej, o ściganiu sprawcy czynu o znamionach przestępstwa albo od żądania ścigania sprawcy czynu o znamionach wykroczenia,
 - d) nie nadużywać, w stosunku do sprawców drobnych przewinień dyscyplinarnych, korzystania z możliwości poprzestania na zwróceniu uwagi albo przeprowadzeniu rozmowy ostrzegawczej;
- 13) egzekwować odpowiedzialność dyscyplinarną żołnierzy, niezależnie od odpowiedzialności na podstawie innych ustaw, za popełnienie czynów znamionujących różne kategorie naruszeń prawa;
- 14) przestrzegać dyscypliny wykonawczej (zasad, norm, przepisów oraz procedur), a w przypadku jej naruszenia egzekwować odpowiedzialność sprawców:
 - a) niewykonywania lub nienależytego wykonywania zadań wynikających z zakresu obowiązków na zajmowanych stanowiskach służbowych,
 - b) realizacji zadań i czynności służbowych niezgodnie z treścią rozkazów i poleceń,
 - c) nieregularnego pełnienia służb i dyżurów,

- d) łamania zasad bezpieczeństwa i higieny pracy (służby),
 - e) szkód w mieniu wojskowym;
- 15) maksymalnie ograniczać tak zwaną „ciemną liczbę naruszeń prawa” wynikającą głównie z braku rozpoznania naruszeń dyscypliny lub woli, czy umiejętności egzekwowania odpowiedzialności za popełnione czyny, polegające na:
- a) spożywaniu alkoholu w miejscach niedozwolonych, przebywaniu na terenach (obiektach) wojskowych w stanie po spożyciu alkoholu lub w stanie nietrzeźwości oraz podejmowaniu czynności służbowych w takim stanie,
 - b) nieprzestrzegania przepisów dotyczących zasad noszenia umundurowania,
 - c) paleniu wyrobów tytoniowych poza miejscami do tego wyznaczonymi,
 - d) naruszaniu norm współżycia społecznego, mobbingu, nieposzanowaniu języka ojczystego, kultury słowa oraz używaniu wulgaryzmów,
 - e) nieterminowym dostarczaniu zwolnień lekarskich,
 - f) nieterminowym poddawaniu się obowiązkowym badaniom okresowym,
 - g) nieprzystępowaniu z przyczyn nieusprawiedliwionych do sprawdzianu sprawności fizycznej żołnierzy zawodowych,
 - h) niezłożeniu lub nieterminowym złożeniu oświadczenia majątkowego,
 - i) podejmowaniu pracy zarobkowej bez zgody dowódcy jednostki wojskowej,
 - j) prowadzeniu sprzedaży i podawaniu alkoholu bez stosownej zgody i zezwolenia na terenie znajdującym się pod zarządem wojskowym,
 - k) nieadekwatnym do zawinienia reagowaniu dyscyplinarnym w oparciu o wnioski otrzymane od prokuratora i sądu w sprawie ukarania.

4. W zakresie tworzenia warunków do wyróżniania:

- 1) udzielać wyróżnień niezwłocznie po spełnieniu warunków do ich wyróżnienia, jeśli wojskowe przepisy dyscyplinarne nie wskazują na okazjonalny charakter udzielanych wyróżnień;
- 2) nadawać uroczysty, zgodny z ceremoniałem wojskowym, charakter udzielanych i wręczanych wyróżnień;
- 3) ściśle przestrzegać określonych w przepisach warunków udzielania wyróżnień, dokumentować zasługi i osiągnięcia żołnierzy, aby stanowiły dowody dokonanych czynów, zasługujących na wyróżnienia;

- 4) wyróżnień określonych w art. 11 ust. 1 pkt 9-11 ustawy z dnia 9 października 2009 r. o dyscyplinie wojskowej (Dz. U. z 2016 r. poz. 772 i 2138) udzielać w sposób racjonalny, najbardziej zasłużonym żołnierzom i byłym żołnierzom, tak by nie doprowadzić do ich deprecjacji;
- 5) przestrzegać obowiązującego trybu udzielania wyróżnień i nie występować do wyższego przełożonego dyscyplinarnego z wnioskiem o wyróżnienie, jeśli do jego udzielenia jest się uprawnionym samemu (chyba że wyższy przełożony uzna za stosowne wyróżnić żołnierza);
- 6) ściśle przestrzegać obowiązującego wymiaru urlopu nagrodowego oraz terminów jego wykorzystywania;
- 7) przysyłać drogą służbową do Dyrektora Departamentu Kadr wnioski o udzielenie wyróżnienia przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej oraz Ministra Obrony Narodowej, zgodnie z § 17 i 18 rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej z dnia 23 czerwca 2010 r. w sprawie wyróżniania żołnierzy, byłych żołnierzy, pododdziałów, oddziałów i instytucji wojskowych (Dz. U. poz. 841);
- 8) składać do Departamentu Kadr, w terminie co najmniej 30 dni przed planowanym dniem wręczenia wyróżnienia, zapotrzebowania na odznaki honorowe, odznaki tytułów honorowych oraz honorową broń białą, w związku z wyróżnieniami udzielonymi przez osobę zajmującą kierownicze stanowisko w Ministerstwie Obrony Narodowej;
- 9) w oparciu o powyższe Wytyczne, specyfikę dowództw i jednostek wojskowych oraz wnioski i doświadczenia z poprzednich lat opracować na każdym szczeblu dowodzenia (do jednostki wojskowej) własne wytyczne do kształtowania dyscypliny wojskowej na 2017 r. i 2018 r.